

forum for
natur og friluftsliv
Akershus

FNF Akershus
c/o Oslo og Omland Friluftsråd
Storgata 28
00181 Oslo

Norconsult v/ John Stephen Skjøstad
Klæbuvegen 127b
7031 Trondheim

Oslo, 3. november 2017

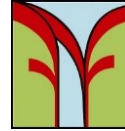
Høringsuttalelse til Varsel om oppstart av reguleringsplanarbeid for Luftsportsenter på Krokstad

Det vises til «Varsel om oppstart av reguleringsplanarbeid for luftsportsenter på Krokstad». Det fremgår av plandokumentet at det vurderes etablering av hovedanlegg for allmennflyvirksomhet, modellflyging, seilflyging og annen luftsport, med tilhørende verkstedvirksomhet, serveringssted og publikumsarena.

Planarealet er en del av et stort, sammenhengende og viltpreget skogområde som strekker seg mot Aurskog-Høland og Fet. Flere lokale natur- og friluftsansjoner har dette som kjerneområde for sine aktiviteter, og planarealet ligger svært nær populære og viktige friluftsområder med turstier, skiløyper og annen tilrettelegging. Stedet utgjør også leik- og leveområder for en stor bestand skogsfugl, og inneholder flere rødlistede arter. Ved siden av de viktige natur- og friluftslivskvalitetene mangler tiltaket hjemmel i regionale planer og gjeldende kommuneplan for Sørumsand. På bakgrunn av dette er FNF Akershus sterkt imot planene om etablering av et luftsportsenter på Krokstad.

Om Krokstadorrådet

Krokstad ligger innafor et sammenhengende skogsområde som lokalt kalles Fetmarka. Dette natur- og friluftslivsområdet kan grovt sett avgrensas av rv. 22 sørover og fv. 167 østover og Gamle Rovenveg mot Sørumsand nordover. Området strekker seg østover til jordbruksbygdene i øst, Blaker og Aurskog. Kompvegen, dvs. fv. 170 til Aurskog og Bjørkelangen, krysser dette skog- og naturområdet. Fetmarka ligger hovedsakelig i Fet og Sørumsand kommuner, men også deler av Aurskog-Høland kommune kan inkluderes. Planområdet i denne saken ligger i Krokstadorrådet.

Hvorfor er vi imot forslaget?

1. Manglende hjemmel i regionale planer og gjeldende kommuneplan for Sørums

I gjeldende kommuneplan for Sørums er areal som innbefatter planområdet i denne saken båndlagt (PBL § 11-8 d), og tiltak etter PBL § 20-1 kan ikke iverksettes før det er avklart om området skal benyttes til flyplass (Kommuneplanens bestemmelser, § 10.4). I konsekvensutredningen til gjeldende kommuneplan begrunnes båndleggingen med at det ikke var framlagt tilstrekkelig grunnlagsmateriale for å belyse konsekvensene av tiltaket. I tillegg står det at for å finne det best egnede arealet for en småflyplass i områdene øst for Oslofjorden, er det klokt å løfte et slikt spørsmål opp på et regionalt nivå som muliggjør vurdering av et større geografisk område enn innenfor Sørums grenser. Fylkesmannen i Oslo og Akershus kunne heller ikke ta stilling til forslaget om småflyplass på Krokstad i høringen i kommuneplanrulleringen, også her begrunnet med manglende grunnlagsmateriale. Ettersom det per i dag ikke foreligger en slik avklaring på overordnet nivå som kreves i kommuneplanens §10.4, mangler hjemmel for igangsetting av planarbeidet.

2. Ødeleggende for friluftsliv

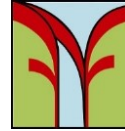
Store befolkningsgrupper på Nedre Romerike bruker Krokstad som friluftsområde.

Planarealet er en del av et sammenhengende skogområde som strekker seg mot Aurskog-Høland og Fet. Skogområdet er stort og villmarkspreget, og det er svært mye brukt til ulike rekreasjons- og friluftslivsaktiviteter som bading, skøyter, ski, sykling, fotturer, fotografering, sopp- og bærplukking, trening og fiske. Området er også velkjent jaktterreng (elg, rådyr, storfugl og hare), og et flyplassanlegg med adkomstveier vil dermed rasere en veldig god viltbiotop. I det nasjonale prosjektet «Kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder» med det formål å identifisere viktige arealer for friluftsliv i hver kommune i Norge, har hele kommuneskogen i Sørums fått verdien «viktig», og dette angir områdets store betydning for befolkningen ([se faktaark fra kartleggingen](#)).

Ødelagt terreng for evig tid. Flyplassplanene blir et omfattende inngrep i Sørums kommuneskog. Det forventes at befolkningen på Nedre Romerike vil øke med 100 000-150 000 innbyggere de neste 15-20 årene. Det betyr enda større behov for urørte, støyfrie friluftslivsområder. Utbygging av så store naturområder som planlagt her er derfor uheldig for natur, dyreliv, jakt, fiske og friluftsliv.

Dagens bruk av området. Mange godt brukte arealer nær planområdet vil havne under inn- og utflygingskorridoren til flyplassen. Dette gjelder for eksempel Igletjernområdet på andre siden av Kompvegen (merkede stier, mye brukt), Varsjøen like ved (mye brukt til bading og fiske, hytter), Breisjøen (turstier, markastue, fiske, skiterreng) og Vanakleiva (utsiktspunkt, merket sti, bok for besøkende, villmark). Akkurat i selve åsen der flyplassen planlegges er det lite stier, men like ved er det store og viktige friluftsområder med turstier og skiløyper som er veldig mye brukt. Området er som nevnt en del av et større, sammenhengende skogsterreng som blant annet strekker seg inn i nabokommunen Fet. Fra Fet er det eksempelvis sti- og løypenettverk som går helt inn til Krokstad. Fetmarka er et utfartsområde med stort potensial.

Fremtidige utvidelser av flyplassen. Ifølge utbygger skal flyplassen dimensjoneres for 30 000 årlige flybevegelser, med «mulighet for utvidelse», og det skal bygges hangarer for «minst

100 småfly». Dette må tolkes som at utbygger ser for seg en fremtidig utvidelse av aktiviteten og av anleggets fysiske størrelse.

Om planarbeidet gjennomføres må:

- Konsekvensutredningen dekke alle de ulike formene for friluftsliv som praktiseres i området.
- Potensiell og fremtidig bruk av området også tas med i konsekvensutredningen.
- Påvirkning av viltbestandene lokalt og større arealer rundt flyplassen utredes.
- Det utredes og lages kart over hvor store områder rundt flyplassen det av sikkerhetsgrunner ikke vil bli tillatt å jakte i.
- Konsekvensutredningen også ta høyde for at det planlegges for og ønskes tilrettelagt for utvidelser, og det bør derfor også utredes hvilken effekt en utvidelse vil ha på alle punkter som utredes i KU og ROS.

3. Støy

Stillhet som opplevelseskvalitet. Stillheten er for mange en av de aller viktigste opplevelseskvalitetene ved bruk av naturen til friluftsliv og rekreasjon.

Om planarbeidet gjennomføres må:

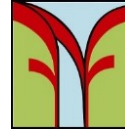
- Konsekvensutredningen for støy derfor inkludere utredning av hvordan støy vil påvirke både dyreliv og friluftsliv. Siden flyplassen i hovedsak er for «hobbyflyging» må vi regne med at det blir økt aktivitet i ferietiden, på kvelder og i helger, dvs. sammenfallende med når befolkningen bruker området til jakt, rekreasjon og annet friluftsliv.
- Konsekvensanalysen inneholde støykart som viser støypåvirkning på alternative inn- og utflygingskorridorer.
- De forskjellige aktivitetene planlagt ved luftsportssenteret, både dagens og fremtidige, konsekvensutredes hver for seg med hensyn til støyplasser.

4. Ødeleggende for biologisk mangfold

Sjeldne, truede og rødlistede arter. Planområdet har lokaliteter som er unntatt offentlighet fordi artene er sterkt truet. Den lokale jakt- og fiskerforeningen Blaker JFF forteller at det hekker flere arter rovfugl i området, deriblant antagelig fiskeørn, og de regner også Krogstad som kjerneområde for Sørums gaupebestand. Området er også en sannsynlig lokalitet for den rødlistede arten natttravn; den er hørt syngende flere steder i nærheten, og biotopen passer godt for arten. Innen planarealet ligger også våtmarksområder som Breidsjøen med Brennmyrene, Brumåsan, Høgmåsan og Kanamåsan. En atkomstveg til flyplassen vest for Krogstad gård fører til økt trafikk gjennom området. Her forekommer en god del interessante arter (f.eks. musvåk, enkeltbekkasin og tornskate) og rødlistede arter (gjøk, gulspurv).

Om planarbeidet gjennomføres må:

- Det gjennomføres full kartlegging av ulike artsgrupper, dvs. fugl, pattedyr, amfibier, insekter, karplanter, sopp, lav og moser. Det er viktig at slik kartlegging gjøres av kompetente fagpersoner på våren/forsommeren, da muligheten for å oppdage arter er størst.

- Det i konsekvensutredningen utredes både hvordan artsgruppene vil bli påvirket både i anleggsfasen og hvis det blir en operativ flyplass.

Leik- og leveområder for skogsfugl. Skogsområdene ved Krokstad-Våråsen og videre sørover inneholder svært viktige spillplasser for skogsfugl. Tiurleikene i området ligger tettere og har større antall spillende tiur enn f.eks. skogsområdene nord for Kompvegen. Lokale melder om orrleiker i sjeldent stor størrelse og omfang. En slik tetthet av store leiker indikerer at skogsfuglene også i resten av året har gode forhold i dette området. Dersom disse leikene fjernes eller reduseres pga. flyplassutbygging vil ringvirkningene kunne være alvorlig for skogsfuglbestanden i store deler av skogsområdene øst for Øyeren.

Om planarbeidet gjennomføres må:

- Konsekvenser for storfugl i området utredes.
- Betydning og skadevirkninger for skogsfugljakta i skogsområdene fra Sørumsand og videre sørover inn i Fet og Aurskog-Høland også vurderes.

Oppdatert kunnskapsgrunnlag. Kunnskapsgrunnlaget for biologisk mangfold bør ikke kun baseres på kommunens eksisterende registreringer (f.eks. kommunens viltkart), da disse kan være gamle og utdaterte. Kunnskapsgrunnlaget må baseres på ny feltbasert informasjon.

5. Ødeleggende for vann og vassdrag

Krokstadåa ligger rett ved planområdet, og elva har en reproduserende stedegen ørretbestand. Flere mindre bekker drenerer området der flyplass foreslås anlagt, og videre ned i Åa. Krokstadåa renner over i Fossåa og deretter ut i drikkevannskilden Glomma. Der anleggsområdet er foreslått ligger et verdifullt mellomstort myrområde.

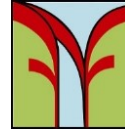
Om planarbeidet gjennomføres må:

- Myrområdet undersøkes i felt mht. biologisk mangfold, sjeldne og sårbare arter.
- Konsekvenser av fjerning av myrene for vanntilførsel til Krokstadåa undersøkes, både med hensyn til ørret og øvrige arter i og rundt Åa og hvilken innvirkning det kan ha på flomfare langs Åa.
- Forurensningsmulighetene fra en operativ flyplass undersøkes (kjemikalier, drivstofflekkasjer o.l.).
- Forurensningskonsekvenser for Krokstadåa og for drikkevannskilden Glomma undersøkes.

Medvirkning

FNF Akershus, Naturvernforbundet Oslo og Akershus, Norges Jeger- og Fiskerforbund Akershus, Norsk Ornitologisk Forening, avd. Oslo og Akershus og Den Norske Turistforening Oslo og Omegn er imot planforslaget.

Skulle planene allikevel bli gjennomført ser vi positivt på planlagte konsekvensutredninger for viktige temaer som biologisk mangfold, friluftsliv, vassdrag og støy. Lokale natur- og friluftslivsorganisasjoner sitter på en enorm kunnskap, og vi ber om å bli inkludert i den videre prosessen når det gjelder innhenting av kunnskap om natur- og friluftsverdier i området.

forum for
natur og friluftsliv
Akershus

Uttalelsen støttes av:

Naturvernforbundet Oslo og Akershus, Norges Jeger- og Fiskerforbund Akershus, Norsk Ornitologisk Forening, avd. Oslo og Akershus og Den Norske Turistforening Oslo og Omegn.

Vennlig hilsen

Forum for natur og friluftsliv Akershus

Maria Rundhaugen Tesaker
Fylkeskoordinator

Kopi:

Sørums kommune

Fet kommune

Fylkesmannen i Oslo og Akershus

Akershus fylkeskommune

Forum for natur og friluftsliv (FNF) er et samarbeidsnettverk for naturvern- og friluftslivsorganisasjoner på fylkesnivå. I Akershus er tolv organisasjoner tilknyttet FNF, og representerer til sammen over 200 000 medlemskap. Vi arbeider for å bevare natur og mulighetene å utøve friluftsliv, både i nærmiljøet og i villmark, i skogen, på vannet og på fjellet.